

LIGJ
Nr.10 332, datë 14.10.2010

**PËR RATIFIKIMIN E “MARRËVESHJES SË FINANCIMIT NDËRMJET KËSHILLIT TË
MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE KOMISIONIT TË
KOMUNITETEVE EUROPIANE “PËR PROGRAMIN NDËRKUFITAR NDËRMJET
SHQIPËRISË DHE GREQISË, PËR VITIN 2009, TË KOMPONENTIT TË DYTË TË
INSTRUMENTIT TË NDIHMËS SË PARAADERIMIT (IPA) - BASHKËPUNIMI
NDËRKUFITAR PËR SHQIPËRINË””**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet “Marrëveshja e financimit ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit të Komuniteteve Europiane “Për programin ndërkufitar ndërmjet Shqipërisë dhe Greqisë, për vitin 2009, të komponentit të dytë të Instrumentit të Ndihmës së Paraaderimit (IPA) - Bashkëpunimi ndërkufitar për Shqipërinë””.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.6738, datë 21.10.2010 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bamir Topi**

MARRËVESHJE FINANCIMI
NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE
KOMISIONIT TË KOMUNITETEVE EUROPIANE MBI PROGRAMIN E BASHKËPUNIMIT
NDËRKUFITAR NDËRMJET GREQISË DHE SHQIPËRISË PËR VITIN 2009, NËN
INSTRUMENTIN E ASISTENCËS SË PARAADERIMIT (IPA) KOMPONENTI II -
BASHKËPUNIMI NDËRKUFITAR
(Menaxhim i centralizuaar)

Marrëveshje financimi ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit të Komuniteteve Europiane, këtej e tutje referuar bashkërisht si "Palët" ose individualisht si "Vendi përfitues" në rastin e Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, ose “Komisioni”, në rastin e Komisionit të Komuniteteve Europiane,

Duke pasur parasysh se:

a) Më 1 gusht 2006, Këshilli i Bashkimit European vendosi me anë të rregullores (EC) nr.1085/2006, krijimin e një instrumenti të asistencës për paraaderimin (këtej e tutje "Rregullorja kuadër IPA"). Me efekt nga 1 janari 2007, ky instrument përfaqëson bazën e vetme ligjore për dhënien e asistencës financiare për vendet candidate (aktualisht Kroacia, ish-Republika Jugosllave e Maqedonisë dhe Turqia) dhe candidate potenciale (Shqipëria, Bosnjë dhe Hercegovina, Mali i Zi dhe Serbia, duke përfshirë dhe Kosovën sipas rezolutës së Këshillit të Sigurimit të OKB-së 1244) në përpjekjet e tyre për të forcuar reformat politike, ekonomike dhe institucionale me perspektivën për t'u bërë një ditë anëtare të Bashkimit European.

b) Më 12 qershor 2007, Komisioni vendosi me anë të rregullores (EC) nr.718/2007 implementimin e rregullores kuadër IPA, e cila detajon rregullat e aplikueshme të menaxhimit dhe të

kontrollit (këtej e tutje "Rregullorja e zbatimit IPA").

c) Asistenca komunitare nën instrumentin e asistencës për paraaderim duhet të vazhdojë të mbështesë vendet përfituese në përpjekjet e tyre për të forcuar institucionet demokratike dhe shtetin e së drejtës, të reformojë administratën publike, të ndërmarrë reforma ekonomike, të respektojë të drejtat e njeriut dhe ato të minoriteteve, të promovojë barazinë gjinore, të mbështesë zhvillimin e shoqërisë civile dhe të çojë përpara bashkëpunimin rajonal, si dhe ripajtimin dhe rindërtimin, dhe të kontribuojë në zhvillimin e qëndrueshëm dhe reduktimin e varfërisë.

Për vendet potenciale candidate, asistenca komunitare mund të përfshijë përafrimin me *acquis communautaire*, si dhe mbështetjen për projekte në investime që kanë për qëllim në veçanti ndërtimin e kapaciteteve menaxhuese në fushat e zhvillimit rajonal, të burimeve njerëzore dhe atë rural.

d) Palët kanë nënshkruar më 18 tetor 2007 një marrëveshje kuadër që përcakton rregullat e përgjithshme për bashkëpunim dhe implementimin e asistencës komunitare nën Instrumentin e Paraaderimit.

e) Programi shumëvjeçar i bashkëpunimit ndërkufitar Greqi-Shqipëri 2007-2009, u aprovua me anë të vendimit të Komisionit C(2008) 1069 më 19 mars 2008 dhe u ndryshua me anë të vendimit të Komisionit C(2008) 7342 më 28 nëntor 2008. Për zbatimin e tij në vitin 2009, Komisioni aprovoi më datë 24 gusht 2009 vendimin e financimit C(2009) 6493 për programin ndërkufitar Greqi-Shqipëri (këtej e tutje "Programi"). Pjesa e programit për Shqipërinë do të implementohet nga Komisioni në mënyrë të centralizuar.

f) Për implementimin e këtij programi është e nevojshme që palët të nënshkruajnë një marrëveshje financimi për të përcaktuar kushtet për dhënien e asistencës komunitare, rregullat dhe procedurat që lidhen me disbursimin e kësaj asistence dhe kushteve sipas të cilave do të menaxhohet kjo asistencë.

Kanë rënë dakord si më poshtë vijon:

1. PROGRAMI

Komisioni do të kontribuojë me anë të një granti për financimin e programit në vijim, i cili është përcaktuar në shtojcën A të kësaj Marrëveshjeje.

Numri i programit: 2009/021-154 (CRIS)

Titulli: Programi ndërkufitar Greqi-Shqipëri nën komponentin e bashkëpunimit ndërkufitar IPA për vitin 2009.

2. ZBATIMI I PROGRAMIT

1. Programi ndërkufitar Greqi-Shqipëri do të zbatohet në përputhje me dispozitat e përcaktuara në nenin 99 (procedura të ndërmjetme) të rregullores së zbatimit IPA.

2. Pjesa e programit për Shqipërinë do të zbatohet nga Komisioni në një mënyrë të centralizuar, sipas nenit 53a të rregullores së Këshillit (EC Euratom) nr.1605/2002 mbi rregulloren financiare të aplikueshme për buxhetin e përgjithshëm të Komuniteteve, të ndryshuar sipas rregullores (EC, Euratom) 1995/2006 të 13 dhjetorit 2006 (këtej e tutje "Rregullorja financiare").

3. Programi do të zbatohet në përputhje me rregullat e Marrëveshjes financiare në rregullat për bashkëpunimin që lidhen me asistencën financiare të BE-së për Shqipërinë dhe zbatimin e asistencës në kuadër të Instrumentit të Paraaderimit (IPA), të arritur ndërmjet Palëve më 18 tetor 2007 (këtej e tutje "Marrëveshja kuadër"), e cila është përcaktuar në aneksin B të kësaj Marrëveshjeje.

3. STRUKTURAT DHE AUTORITETET PËRGJEGJËSE

1. Përfituesi do të caktojë një koordinator kombëtar IPA në përputhje me Marrëveshjen kuadër, i cili do të veprojë si përfaqësuesi i përfituesit përballë Komisionit. Ai duhet të sigurojë që ekziston një lidhje e fortë ndërmjet Komisionit dhe Përfituesit, si për procesin e përgjithshëm të aderimit, ashtu edhe për asistencën e BE-së së paraaderimit nën instrumentin IPA.

2. Koordinator kombëtar IPA do të jetë, gjithashtu, përgjegjës për koordinimin e pjesëmarrjes së vendit përfitues në programet përkatëse ndërkufitare, si dhe në programet transnacionale, ndërrajonale ose në programet që përfshijnë vende që lagen nga dete, nën instrumente të tjera të Komunitetit.

3. Vendi përfitues duhet të ngrejë një strukturë operuese për pjesën e programit në territorin e vet. Funkcionet dhe përgjegjësitë e saj janë përcaktuar në programin ndërkufitar, me përjashtim të

tenderimit, kontraktimit dhe pagesave, të cilat janë përgjegjësi e Komisionit.

4. Struktura operuese duhet të bashkëpunojë ngushtë gjatë implementimit të këtij programi me autoritetin menaxhues të vendosur në Greqi.

4. FINANCIMI

Financimi për implementimin e kësaj Marrëveshjeje do të jetë si më poshtë:

a) Kontributi i Komunitetit për vitin 2009 është përcaktuar në një maksimum prej € 1 626 968 për pjesën e programit për Shqipërinë, siç detajohet në shtojcën A1 të aneksit A të kësaj Marrëveshjeje. Megjithatë, pagesa e kontributit të Komunitetit nga Komisioni do të bëhet brenda limiteve të fondeve në dispozicion.

b) Kostoja e strukturave dhe autoriteteve të ngritura nga vendi përfitues për implementimin e programit do të mbulohen nga përfituesi, me përjashtim të kostove referuar në nenin 94(1)(f) të rregullores së zbatimit IPA, siç detajohet në aneksin A.

5. AFATI PËRFUNDIMTAR PËR NËNSHKRIMIN E KONTRATAVE

1. Kontratat dhe marrëveshjet individuale, të cilat zbatojnë këtë Marrëveshjeje do të nënshkruhen jo më vonë se dy vjet nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

2. Në raste të justifikuara siç duhet, ky afat kontraktimi mund të zgjatet përpara datës së përfundimit të tij për një periudhë maksimale prej tre vjetësh nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

3. Çdo financim, për të cilin nuk është nënshkruar një kontratë përpara afatit për përfundimin e tij, do të anulohet.

6. AFATI PËR EKZEKUTIMIN E KONTRATAVE

1. Kontratat duhet të zbatohen maksimumi brenda dy vjetësh që nga data e nënshkrimit të tyre.

2. Në raste të justifikuara siç duhet, afati përfundimtar i zbatimit të kontratave mund të shtyhet përpara datës së përfundimit të tyre.

7. AFATI I DISBURSIMIT

1. Disbursimi i fondeve duhet të bëhet jo më vonë se një vit nga data përfundimtare e ekzekutimit të kontratave.

2. Në raste të justifikuara siç duhet, afati për disbursimin e fondeve mund të shtyhet përpara datës së përfundimit të saj.

8. TRAJTIMI I TË ARDHURAVE

1. Të ardhurat, në kuadër të IPA-së, përfshijnë të ardhurat e fituara nga një aktivitet gjatë periudhës së bashkëfinancimit IPA, duke filluar që nga shitjet, qiratë, shërbimet/taksat ose të ardhura të tjera ekuivalente me përjashtim të:

a) të ardhurave të nxjerra gjatë jetës ekonomike të investimeve të bashkëfinancuara në rastin e investimeve në firma;

b) të ardhurave të nxjerra brenda kuadrit të një mase inxhinierie financiare, duke përfshirë kapitalin e një sipërmarrjeje dhe fondet hua, fondet e garancisë, kreditë;

c) aty ku është e aplikueshme, kontributeve nga sektori privat për bashkëfinancimin e aktiviteteve, të cilat do të paraqiten së bashku me kontributin publik në tabelat financiare të programit.

2. Të ardhurat siç përkufizohet në paragrafin 1 më lart, paraqesin të ardhura, të cilat duhet të zbriten nga shuma e shpenzimeve të lejueshme për aktivitetin në fjalë. Jo më vonë se mbyllja e programit këto fatura duhet të zbriten nga shpenzimet e lejueshme relevante për aktivitetin në shumën e tyre të plotë ose proporcionale, në varësi të asaj nëse burojnë plotësisht ose pjesërisht nga aktiviteti i bashkëfinancuar.

9. SHPENZIMET E LEJUESHME

1. Shpenzimi në kuadër të këtij programi do të jetë i lejueshëm për kontributin e Komunitetit, nëse ai është kryer aktualisht pas nënshkrimit të kësaj Marrëveshjeje.

2. Shpenzimet e mëposhtme nuk do të jenë të lejueshme për kontributin e Komunitetit në kuadër të programit në aneksin A:

a) taksat, duke përfshirë taksën mbi vlerën e shtuar (TVSH);

b) detyrimet doganore dhe të importit, ose çdo detyrim tjetër;

c) blerjet, dhëniet me qira ose me kredi të truallit dhe godinave ekzistuese;

d) gjobat, ndëshkimet financiare dhe shpenzimet për proceset gjyqësore;

e) kostot operacionale;
f) pajisje të dorës së dytë;
g) detyrime bankare, kostot për vënie garancie dhe detyrime të ngjashme;
h) kostot për shkëmbime, detyrime dhe humbje nga këmbimi i monedhave të lidhura me ndonjë komponent specifik të llogarive bankare në euro, si dhe shpenzime të tjera financiare;

i) kontribute në natyrë;

j) interesa mbi borxhe.

3. Me shmangie nga paragrafi 2 më lart, shpenzimet e mëposhtme do të jenë të lejueshme:

a) Taksat mbi vlerën e shtuar, nëse përmbushen kushtet e mëposhtme:

i) nuk janë të rikthyeshme në asnjë lloj mënyre,

ii) është përcaktuar që ato janë kryer nga përfituesi përfundimtar, dhe

iii) janë të identifikuar qartë në projektpropozim.

b) Detyrimet për transaksione financiare transnacionale.

c) Në rast se zbatimi i një aksioni kërkon që të hapet një ose më shumë llogari të veçanta, detyrimet bankare për hapjen dhe administrimin e llogarive.

d) Kostot për konsulencë ligjore, kostot noteriale, kostot për ekspertë teknikë ose financiarë, dhe kostot financiare dhe të auditimit, nëse ato janë të lidhura direkt me aksionin e bashkëfinancuar dhe janë të nevojshme për përgatitjen ose zbatimin e tij.

e) Kostot e garancisë, të siguruara nga një bankë ose institucione të tjera financiare, në rastet kur një gjë e tillë kërkohet nga legjislacioni kombëtar ose ai i Komunitetit.

f) Shpenzime të përgjithshme të vërtetuara, që janë të bazuara në kosto reale të kërkuara gjatë zbatimit të aktivitetit respektiv. Normat bazë, të llogaritura mbi bazën e kostove mesatare nuk mund të kalojnë 25% të atyre kostove direkte të një aktiviteti, i cili mund të ndikojë nivelin e shpenzimeve të përgjithshme. Përllogaritja duhet të dokumentohet plotësisht dhe të rishikohet periodikisht.

g) Blerja e trullit me një shumë prej deri në 10% të shpenzimeve të lejueshme të aktivitetit respektiv.

4. Përveç asistencës teknike për programin referuar nenit 94 të rregullores së zbatimit IPA, shpenzimet e mëposhtme të paguara nga autoritete publike gjatë përgatitjes dhe implementimit të një aktiviteti do të jenë të lejueshme:

a) kostot e shërbimeve të specializuara të ofruara nga një autoritet publik që është i ndryshëm nga përfituesi final gjatë përgatitjes ose implementimit të një aktiviteti.

b) kostot për sigurimin e shërbimeve që lidhen me përgatitjen dhe implementimin e një aktiviteti të ofruar nga një autoritet publik, i cili është vetë përfituesi i fundit që kryen një aktivitet për llogari të tij, pa kërkuar ofrues shërbimesh të tjerë, nëse ato janë kosto shtesë dhe lidhen ose me shpenzime të paguara aktualisht, ose direkt për aktivitetin e bashkëfinancuar.

Autoritetet publike respektive duhet ose t'ia ngarkojnë kostot e referuara në pikën (a) të këtij paragrafi përfituesve të fundit ose t'i certifikojnë këto kosto në bazë të dokumenteve që dëshmojnë se kanë të njëjtën vlerë, të cilat bëjnë të mundur identifikimin e kostove reale, të paguara nga ai autoritet për atë aktivitet.

Kostot e referuara në pikën (b) të këtij paragrafi, duhet të jenë të certikuara me anë të dokumenteve, të cilat bëjnë të mundur identifikimin e kostove reale, të paguara nga autoriteti publik respektiv për atë aksion.

5. Duke respektuar rregullat në paragrafët 1 dhe 4, rregulla të mëtejshme mbi shpenzimet e lejueshme mund të përcaktohen në programin ndërkufitar në aneksin A të kësaj Marrëveshjeje.

10. RUAJTJA E DOKUMENTEVE

1. Të gjitha dokumentet që lidhen me programin në aneksin A, duhet të ruhen të paktën për pesë vjet që nga data në të cilën Parlamenti Europian mbyll vitin buxhetor, të cilit i përket dokumenti.

2. Në rast se programi në aneksin A nuk është mbyllur përfundimisht brenda afatit të përcaktuar në paragrafin 1 më lart, dokumentet e lidhura me të duhet të mbahen deri në fund të vitit, i cili pason vitin në të cilin programi në aneksin A është mbyllur.

11. PLANI PËR DECENTRALIZIMIN PA KONTROLLE EX-ANTE

1. Vendi përfitues duhet të përcaktojë një plan të detajuar me etapa indikative dhe limite

kohore për të arritur decentralizimin me kontrolle *ex-ante* nga Komisioni. Përveç kësaj, vendi përfitues duhet të hartojë një plan indikativ për të arritur decentralizimin pa kontrolle *ex-ante* nga Komisioni.

2. Komisioni duhet të monitorojë zbatimin e planeve të përmendura në paragrafin 1 dhe të marrë parasysh rezultatet e arritura nga vendi përfitues në këtë kontekst, në veçanti në sigurimin e asistencës. Plani për të arritur decentralizimin pa kontrolle *ex-ante* mund t'i referohet heqjes dorë gradualisht nga tipat e ndryshëm të kontrolleve *ex-ante*.

3. Vendi përfitues duhet të mbajë të informuar rregullisht Komisionin mbi progresin e arritur në zbatimin e këtij plani.

12. INTERPRETIMI

1. Në rastin kur një dispozitë konkrete e kësaj Marrëveshjeje shprehet ndryshe, termat e kësaj dispozite duhet të ruajnë të njëjtin kuptim me termat e dispozitave të rregullores kuadër IPA dhe rregullores së zbatimit IPA.

2. Në rastin kur një dispozitë konkrete e kësaj Marrëveshjeje shprehet ndryshe, referencat e kësaj Marrëveshjeje do të jenë referencat e kësaj Marrëveshjeje, të ndryshuar, plotësuar apo zëvendësuar herë pas here.

3. Çdo referencë ndaj rregulloreve të Këshillit apo Komisionit, janë bërë ndaj versionit të tyre, siç është treguar. Nëse kërkohet, modifikimet e këtyre rregulloreve duhet të zhvendosen në këtë Marrëveshjeje me anë të ndryshimeve.

4. Titujt në këtë Marrëveshje nuk kanë domethënie ligjore dhe nuk ndikojnë në interpretimin e saj.

13. PAVLEFSHMËRIA E PJESSHME DHE BOSHLLËQET E PAQËLLIMSHME

1. Nëse një dispozitë e kësaj Marrëveshjeje është ose bëhet e pavlefshme ose kjo Marrëveshjeje përmban boshllëqe të paqëllimshme, kjo nuk do të ndikojë vlefshmërinë e dispozitave të tjera të kësaj Marrëveshjeje. Palët do të zëvendësojnë çdo dispozitë të pavlefshme me një dispozitë të vlefshme, e cila është shumë e ngjashme me qëllimin dhe objektivin e dispozitës së pavlefshme.

2. Palët do të mbushin çdo boshllëk të paqëllimshëm nëpërmjet një dispozite, e cila i përshtatet sa më mirë qëllimit dhe objektivit të kësaj Marrëveshjeje, në përputhje me rregulloren kuadër IPA dhe rregulloren e zbatimit IPA.

14. RISHIKIMI DHE NDRYSHIMI

1. Zbatimi i kësaj Marrëveshjeje do të jetë subjekt i rishikimeve periodike në kohë, të rëna dakord ndërmjet Palëve.

2. Çdo ndryshim për të cilin është rënë dakord ndërmjet Palëve, do të jetë me shkrim dhe do të jetë pjesë e kësaj Marrëveshjeje. Ndryshime të tilla do të hyjnë në fuqi pasi vendosen ndërmjet Palëve.

15. PËRFUNDIMI

1. Duke respektuar paragrafin 2, kjo Marrëveshjeje do të përfundojë tetë vjet pas hyrjes në fuqi të saj. Ky përfundim nuk do të përjashtojë mundësinë që Komisioni të bëjë korrigjime financiare në përputhje me nenin 56 të rregullores së zbatimit IPA.

2. Kjo Marrëveshjeje mund të përfundojë nga secila Palë, duke informuar me shkrim Palën tjetër. Ky përfundim do të ketë efekt gjashtë muaj kalendarikë që nga data e njoftimit me shkrim.

16. ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE

1. Mosmarrëveshjet që dalin nga interpretimi, përdorimi dhe zbatimi i kësaj Marrëveshjeje, në secilën prej dhe të gjitha nivelet e pjesëmarrjes, do të rregullohen miqësisht nëpërmjet konsultimit mes Palëve.

2. Në mungesë të zgjidhjeve miqësore, secila Palë mund ta çojë çështjen për gjykim në përputhje me rregullat fakultative të gjykimit të Gjykatës së Përhershme të Arbitrazhit që lidhen me organizatat ndërkombëtare dhe shtetet në fuqi në datën e kësaj Marrëveshjeje.

3. Gjuha që do të përdoret në procedurat e gjykimit do të jetë gjuha angleze. Autoriteti i caktuar do të jetë Sekretari i Përgjithshëm i Gjykatës së Përhershme të Arbitrazhit, pas një kërkesë me shkrim të dërguar nga cilado nga Palët. Vendimi i gjykatës do të jetë i detyrueshëm për të gjitha palët dhe nuk do të ketë proces apelles.

17. NJOFTIME

1. Çdo komunikim në lidhje me këtë Marrëveshjeje do të bëhet në formë të shkruar dhe në

gjuhën angleze. Çdo komunikim duhet të firmoset dhe duhet të dërgohet si një dokument zyrtar ose me faks.

2. Çdo komunikim në lidhje me këtë Marrëveshjeje duhet të dërgohet në adresat e mëposhtme:

Për Komunitetin:

Z. Helmuth Lohan

Shef i Delegacionit

Delegacioni i Komisionit European në Shqipëri

Qendra e biznesit ABA, kati 17

Rruga: "Papa Gjon Pali II"

Tiranë, Shqipëri

Fax: + 355 4230752

Për vendin përfitues:

Znj. Majlinda Bregu

Ministre e Integrimit European

Rruga: "Papa Gjon Pali II", nr. 3

Tiranë, Shqipëri

Fax +355 4256267

18. GJUHA

Marrëveshja e financimit është hartuar në dy kopje në gjuhën angleze.

19. SHTOJCAT

Anekset A, B dhe C do të përbëjnë një pjesë integrale të kësaj Marrëveshjeje.

20. HYRJA NË FUQI

Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi ditën e nënshkrimit të saj. Në rast se palët nënshkruajnë në ditë të ndryshme, kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi në datën e nënshkrimit nga Pala e dytë.

Firmosur, për dhe në emër të Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, në Tiranë, më datë nga

Znj. Majlinda Bregu

Ministre e Integrimit European

Firmosur, për dhe në emër të Komisionit, në Tiranë, më datë nga

Z. Helmuth Lohan

Shef i Delegacionit

ANEKSI A PROGRAMI NDËRKUFITAR GREQI-SHQIPËRI NËN KOMPONENTIN
IPA BASHKËPUNIMI NDËRKUFITAR PËR VITIN 2009

SHTOJCA A1: Propozimi financiar për vitin 2009 të programit ndërkufitar Greqi-Shqipëri, aprovuar me vendimin e Komisionit C(2009) 6493 të datës 24 gusht 2009.

SHTOJCA A2: Programi ndërkufitar 2007-2009 IPA CBC Greqi-Shqipëri aprovuar me vendimin e Komisionit C(2008) 1069 më 19 mars 2008 dhe ndryshuar me vendimin e Komisionit C(2008) 7342 të datës 28 nëntor 2008.

ANEKSI B MARRËVESHJA KUADËR NDËRMJET KOMISIONIT TË
KOMUNITETEVE EUROPIANE DHE KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË
REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË MË DATË 18 TETOR 2007

ANEKSI C RAPORTIMI

1. Strukturat operuese të vendeve përfituese në një program ndërkufitar duhet t'i dërgojnë Komisionit dhe koordinatorëve kombëtarë respektivë IPA një raport vjetor dhe një raport përfundimtar mbi zbatimin e programit ndërkufitar pas kontrollit të tyre nga Komiteti i Përbashkët i Monitorimit.

Raporti vjetor duhet të dërgohet çdo vit brenda datës 30 qershor; raporti i parë në vitin e dytë që pason adaptimin e programit ndërkufitar.

Raporti përfundimtar duhet të dërgohet jo më vonë se 6 muaj pas mbylljes së këtij programi.

2. Raportet e referuara në paragrafin 1 duhet të përmbajnë informacionin e mëposhtëm:

a) progresin e bërë gjatë zbatimit të programit ndërkufitar dhe prioritetet në raport me qëllimet specifike, të verifikueshme, me një përcaktim sasior të sasisë, kurdo dhe kudo që kjo të jetë e mundur duke përdorur indikatorët në nenin 94 (1) (d) të rregullores së zbatimit IPA në nivel të akseve prioritare;

b) hapat e ndërmarrë nga struktura operuese për të siguruar cilësinë dhe efektivitetin e zbatimit, në veçanti:

- masat monitoruese dhe vlerësuese, duke përfshirë masat për mbledhjen e të dhënave;

- një përmbledhje të problemeve të rëndësishme të hasura në zbatimin e këtij programi dhe çdo mase të marrë;

- përdorimin e asistencës teknike;

c) masat e marra për të siguruar informimin dhe publicitetin mbi këtë program.

Aty ku është e përshtatshme, informacioni i referuar në pikat (a) deri në (c) të këtij paragrafi mund të jepet në formë të përmbledhur.

Nuk është e nevojshme që informacioni i referuar në pikën (b) të përfshihet nëse nuk ka pasur një ndryshim të rëndësishëm që nga raporti i mëparshëm.

VENDIM I KOMISIONIT

C(2009) 6493 I DATËS 24 GUSHT 2009

PËR ASISTENCËN KOMUNITARE PËR VITIN 2009, NË LIDHJE ME PJESËMARRJEN E SHQIPËRISË NË “PROGRAMIN E BASHKËPUNIMIT NDËRKUFITAR IPA GREQI-SHQIPËRI” NËN KOMPONENTIN E BASHKËPUNIMIT NDËRKUFITAR NËPËRMJET INSTRUMENTIT TË PARAADERIMIT

Komisioni i Komuniteteve Europiane,

Duke pasur parasysh traktatin themelues të Komunitetit Europian;

Duke pasur parasysh rregulloren e Këshillit (KE) nr.1085/2006 të datës 17 korrik 2006 që vendos Instrumentin për Asistencën e Paraaderimit (IPA)¹ dhe veçanërisht nenin 14 (2) (a);

Meqë:

1. Rregullorja (KE) nr.1085/2006 përcakton objektivat dhe parimet kryesore për asistencën e paraaderimit për vendet candidate dhe candidate potenciale.

2. Në përputhje me nenin 7 të rregullores së Komisionit (KE) nr.1085/2006, asistenca duhet të sigurohet mes programeve vjetore ose shumëvjeçare, që mund të vendoset nga vendi, nga një grup vendesh ose nga komponenti. Këto programe duhet të përpilohen në përputhje me kuadrin e përgjithshëm të politikave, referuar në nenin 4 të rregullores së Këshillit nr.1085/2006, dhe dokumentet përkatëse të planifikimit indikativ shumëvjeçar referuar në nenin 6 të kësaj rregulloreje.

3. Këshilli ka vendosur një partneritet aderimi me Shqipërinë². Më 29 shtator 2008, Komisioni miratoi Dokumentin e Planifikimit Indikativ Shumëvjeçar 2008-2010 për këtë vend³.

4. Në përputhje me nenin 91 të rregullores së Komisionit (KE) nr.718/2007 të datës 12 qershor

¹ OJ L 210, 31.7.2006, faqe 82.

² Vendim i Këshillit 2008/210/KE i datës 18 shkurt 2008 (OJ L 80, 19.3.2008 faqe 1-17).

³ C (2008) 5352.

2007, në zbatim të rregullores së Këshillit (KE) nr.1085/2006 që vendos Instrumentin për Asistencën e Paraaderimit (IPA)¹ (më pas referuar si rregullorja e zbatimit IPA), Komisioni miratoi më 19 mars 2008 programin shumëvjeçar të bashkëpunimit ndërkufitar Greqi-Shqipëri 2007-2009 (vendimi C(2008)1069, si ndryshim).

5. “Programi ndërkufitar IPA Greqi-Shqipëri” ka si synim sigurimin e asistencës për të rritur standardet e jetesës së popullsisë, duke nxitur një zhvillim lokal të qëndrueshëm në zonat ndërkufitare. Prioriteti i parë do të fokusohet në zhvillimin ekonomik ndërkufitar, prioriteti i dytë do të promovojë zhvillimin e mjedisit dhe burimeve kulturore e natyrore, dhe prioriteti i tretë do të sigurojë asistencë teknike për zbatimin e programit.

6. Meqë vendet pjesëmarrëse nuk janë ende gati për të zbatuar këtë program ndërkufitar në metodën e menaxhimit me përgjegjësi të ndara, ky program do të zbatohet në bazë të dispozitave transitorë të përcaktuara në nenin 99 të rregullores së zbatimit IPA; ky vendim si pasojë do t’i përkasë vetëm pjesës së programit ndërkufitar lidhur me Shqipërinë, pjesa e programit ndërkufitar që i përket Greqisë, do të jetë subjekt i një vendimi tjetër.

7. Pjesa e këtij programi ndërkufitar që ka lidhje me Shqipërinë u zbatua për vitin 2007 me vendimin e financimit C(2008) 1069 i datës 19 mars 2008 dhe për vitin 2008 nga vendimi i financimit C(2008)7489 i datës 2 dhjetor 2008. Një vendim i ri financimi duhet të miratohet për të mbuluar zbatimin për vitin 2009.

8. Për vitin 2009, ky vendim është në përputhje me kërkesat e nenit 90 të rregullores së Komisionit (KE, Euroatom) nr.2342/2002 i datës 23 dhjetor 2002 që përcakton rregullat e detajuara për zbatimin e rregullores së Këshillit nr.1605/2002² dhe krijon kështu një vendim financimi brenda parashikimit të nenit 75 (2) të rregullores së Këshillit (KE, Euroatom) nr.1605/2002 të datës 25 qershor 2002 mbi rregulloren financiare të aplikueshme mbi buxhetin e Komuniteteve Europiane³.

9. Masat e parashikuara nga ky vendim janë në përputhje me opinionin e Komitetit të IPA-së.

Ka vendosur si më poshtë:

Neni 1

Miratohet propozimi financiar mbi komponentin e bashkëpunimit ndërkufitar IPA, për vitin 2009, për pjesëmarrjen e Shqipërisë në “Programin e bashkëpunimit ndërkufitar IPA Greqi-Shqipëri”, siç parashikohet në aneksin e këtij vendimi.

Pjesa e këtij programi që lidhet me Shqipërinë do të zbatohet në mënyrë të centralizuar në përputhje me parashikimet e nenit 99 të rregullores së zbatimit të IPA-së.

Pjesa e këtij programi që lidhet me Shqipërinë që i korrespondon vitit buxhetor 2009, do të zbatohet nëpërmjet një marrëveshjeje financimi që do të lidhet mes Komisionit dhe Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, në përputhje me marrëveshjen kuadër të lidhur mes palëve më 18 tetor 2007.

Neni 2

Vlera maksimale e kontributit të Komitetit të dhënë nga IPA-ja për Shqipërinë për pjesëmarrje në “Programin e bashkëpunimit ndërkufitar IPA Greqi-Shqipëri”, do të jetë 1 626 968 euro të financuara nga zëri 22.020402 i buxhetit të përgjithshëm të Komuniteteve Europiane për vitin 2009.

Nënshkruar në Bruksel,

PËR KOMISIONIN
Olli Rehn
Anëtar i Komisionit

¹ OJ L 170, 29.6.2007, faqe 1.

² OJ L 357, 31.12.2002, faqe 1, rregullorja e ndryshuar së fundmi me rregulloren (KE Euroatom) nr.478/2007 (OJ L 111, 28.4.2007, faqe 1).

³ OJ L 248, 16.9.2002, faqe 1. Rregullorja e ndryshuar së fundmi me rregulloren e Këshillit (KE, Euroatom) nr.1995/2006 i datës 13 dhjetor 2006 (OJ L 390, 30.12.2006, faqe 1) dhe nga rregullorja e Këshillit (KE, Euroatom) nr.1525/2007 i datës 17 dhjetor 2007 (OJ L 343, 27.12.2007, faqe 9).

SHTOJCA A1
PROPOZIMI FINANCIAR PËR VITIN 2009 PËR PJESËMARRJEN E SHQIPËRISË NË
“PROGRAMIN NDËRKUFITAR IPA CBC GREQI-SHQIPËRI”

1. IDENTIFIKIMI

Përfituesit	Shqipëria
Numri CRIS	2009/021-154
Viti	2009
Kosto	1 626 968 euro (Vlera totale e kontributit IPA)
Struktura operuese	Në Shqipëri: Ministria e Integrimit European
Autoriteti implementues	Komisioni European
Data përfundimtare për hyrjen në fuqi të marrëveshjes së financimit:	Jo më vonë se 31 dhjetor 2010
Datat përfundimtare për nënshkrimin e kontratave	2 vjet pas datës së miratimit të marrëveshjes së financimit. Nuk ka afat për projektet e auditimit dhe vlerësimit që mbulohen nga kjo marrëveshje financimi, duke iu referuar nenit 166(2) të rregullores financiare. Këto data vlejnë edhe për bashkëfinancimin kombëtar.
Data përfundimtare për zbatimin e Marrëveshjes	2 vjet nga data përfundimtare e nënshkrimit të kontratave. Këto data vlejnë edhe për bashkëfinancimin kombëtar.
Kodi sektorial	11120, 16061, 32130, 33210, 41010, 43010, 43040, 91010
Zëri buxhetor përkatës	22.020402
Menaxheri përgjegjës i programimit	Drejtoria e Përgjithshme e Zgjerimit Sektori C4
Menaxheri përgjegjës i zbatimit	Delegacioni i Komisionit European në Tiranë

2. PËRMBLEDHJE

2.1 Hyrje

2.1.1 Lidhja me Dokumentin e Planifikimit Indikativ Shumëvjeçar MIPD.

Programi ndërkufitar mes Shqipërisë dhe Greqisë do të kontribuojë në zbatimin e komponentit II të IPA “Bashkëpunimi ndërkufitar” të Dokumentit të Planifikimit Indikativ Shumëvjeçar (MIPD) 2008-2010 për Shqipërinë. Ky program do të sigurojë asistencë për “Stabilitetin demokratik dhe ngritjen e kapaciteteve administrative”, “Zhvillimin ekonomik dhe social”, “Infrastrukturë dhe asistencë teknike”, të identifikuar si fushat më të mëdha të ndërhyrjes në MIPD për Shqipërinë.

2.1.2 Procesi i programimit

Procesi i programimit u zhvillua në periudhën maj-nëntor 2007. U ngrit një grup pune bilaterale duke përfshirë përfaqësues nga autoritetet kombëtare dhe Komisioni European.

Takimi i parë i grupit të punës u zhvillua në Selanik, më 22 shtator 2007 dhe u pasua nga 4 takime të tjera në Greqi dhe Shqipëri. Në Kostur, Greqi, u zhvillua një takim, i cili përcaktoi orientimet bazë të programit. Dy takime të tjera u mbajtën në Selanik, në të parin u ra dakord mbi strukturën dhe në të dytin u aprovua drafti i parë i dokumentit të programit. Takimi i katërt u mbajt në Korçë dhe finalizoi përmbajtjen e dokumentit të programit dhe dispozitat zbatuese.

Tri grupe ekspertësh të jashtëm mbështeten grupin e punës për kapituj të veçantë të programit operativ, vlerësimin *ex-ante* dhe vlerësimin strategjik mjedisor.

Në maj 2007, përpara takimeve të grupit të punës, u organizua një konsultim publik për të siguruar një përfshirje të gjerë nga rajonet, sektorët, partnerët socialë dhe aktorët e tjerë.

2.1.2. Lista e zonave përfituese

Zona përfituese përfshin qarqet e Vlorës, Gjirokastrës dhe Korçës në Shqipëri dhe Prefekturat (NUTS III) e Kërkirës, Thesprotisë, Janinës, Kosturit dhe Follorinës në Greqi.

2.1.3 Lista e zonave të afërta (në përputhje me nenin 97 të rregullores së zbatimit IPA)

Zona e Grevenasë në Greqi (NUTS III) është përfshirë në zonat përfituese të programit ndërkufitar IPA Greqi-Shqipëri, si një zonë e afërt me një shpenzim total të lejueshëm jo më shumë se 20% të shpenzimeve të programit.

2.2. Objektivi (at) i përgjithshëm i programit

Objektivi i përgjithshëm i programit është rritja e standardit të jetesës të popullsisë, duke

promovuar zhvillimin e qëndrueshëm vendor në territorin ndërkufitar. Programi do të adresojë qëndrueshmëri në komponentët e tij ekonomikë, socialë dhe mjedisorë.

2.3. Akset prioritare, masat e tyre dhe aspektet e tyre specifike në lidhje me zbatimin e buxhetit 2009

2.3.1. Prioriteti I: Forcimi i zhvillimit ekonomik ndërkufitar

Prioriteti I synon të promovojë zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik nëpërmjet ndërhyrjeve të përbashkëta dhe të lehtësojë marrëdhëniet ndërkufitare.

Masa I.1: Promovimi i sipërmarrjes

Qëllimi specifik i kësaj mase është që lehtësimi i zhvillimit të aktiviteteve ekonomike ndërkufitare nëpërmjet shfrytëzimit të mundësive ekzistuese, potenciale dhe që shfaqen.

Kjo masë do të mbështesë zhvillimin e aksioneve të përbashkëta për bashkëpunimin, shkëmbimin e informacionit dhe koordinimin e aktiviteteve dhe shërbimeve ndërmjet shoqatave profesionale dhe dhomave të tregtisë. Mbështetje e mëtejshme do të jepet për aktivitetet kërkimore dhe studimet për lehtësimin e tregtisë dhe investimeve ndërkufitare, zhvillimin e databejze ndërkufitare dhe lehtësirave për gjetjen e partnerëve të biznesit, zhvillimin e shërbimeve publike për aktivitetet që lehtësojnë tregtinë dhe investimet ndërkufitare, zhvillimin e shoqatave tejkufitare. Ajo do të promovojë, gjithashtu, transferimin e dijeve në fushat relevante të biznesit dhe do të promovojë aktivitete të përbashkëta dhe panairë.

Masa I.2: Promovimi i turizmit të qëndrueshëm

Qëllimi specifik i kësaj mase është mbështetja e aktiviteteve të përbashkëta ndërkufitare që mbështesin turizmin dhe që vënë në punë trashëgiminë ekzistuese natyrore dhe kulturore.

Kjo masë do të mbështesë zhvillimin dhe promovimin e: planifikimit të përbashkët territorialistik, markave rajonale dhe nismat e marketingut të përbashkët, standardeve për shkëmbimet, sistemet e përbashkëta të tarifimit, trajnimet e përbashkëta, grupeve tematike turistike dhe i pikë-referimeve tematike, rrjeteve të ekoturizmit, aktiviteteve në qiell të hapur, ndërthurjes së zejtarisë vendore me turizmin.

Masa I.3: Aktivitetet njerëzit për njerëzit

Qëllimi specifik i kësaj mase është mbështetja e aktiviteteve të përbashkëta ndërkufitare të shkallës së vogël që fokusohen direkt në ndërveprimin e popullsisë vendore.

Kjo masë do të mbështesë këto aktivitete: bashkëpunimin e universiteteve dhe instituteve arsimore për zhvillimin e kurseve të përbashkëta, rritjen e lëvizshmërisë së studentëve, zhvillimin e formimit profesional dhe kualifikimit profesional, transferimin e dijes që lidhet me çështje të shëndetit dhe mirëqenies sociale, zhvillimin e koncepteve novatore dhe i mësimi gjatë gjithë jetës, zhvillimin e rrjeteve për shkëmbimin e kulturës së jetesës, trajnime, sport, media vendore, pjesëmarrje publike, aktivitete qytetare; zhvillimin e kujdesit parësor shëndetësor të lëvizshëm ndërkufitar, përmirësimin e cilësisë së shërbimeve shëndetësore, parandalimin dhe kontrollin e sëmundjeve ngjitëse, zhvillimin e hallkave për shërbimet shëndetësore vendore dhe lokale dhe të kërkim-shpëtimit për reagime të përbashkëta ndaj emergjencave shëndetësore, mbështetje për përdorimin e teknologjive të reja dhe ICT në bashkëpunimin ndërkufitar.

Masa I.4: Lehtësimi i aksesueshmërisë kufitare nëpërmjet infrastrukturës së shkallës së vogël

Qëllimi specifik është mbështetja e ndërhyrjeve të shkallës së vogël që kontribuojnë në procedurat e shpejta dhe efikase të kalimit të kufirit.

Kjo masë do të mbështesë këto aktivitete: mbështetje për përmirësimin e infrastrukturës së shkallës së ulët në stacione kufitare, përmirësimin e procedurave të sigurisë që lidhen me lëvizjen e personave, kapitalit dhe mallrave, mbështetje për ndërhyrje ICT për të lehtësuar dhe përsheptuar kontrollet në kufi, zhvillimin e procedurave të koordinuara doganore, mbështetje për zhvillimin e studimeve me qëllim lehtësimin dhe përsheptimin e kontrolleve në kufi, eksplorimin e potencialit për transportin publik.

2.3.2. Prioriteti II: Promovimi i zhvillimit të qëndrueshëm të mjedisit dhe burimeve natyrore dhe kulturore

Prioriteti II synon të promovojë aksionet e përbashkëta për mbrojtjen e mjedisit dhe mobilizimin e trashëgimisë natyrore dhe kulturore.

Masa II.1: Promovimi dhe mbrojtja e burimeve mjedisore të zonës

Qëllimi specifik i kësaj mase është mbështetja e ndërhyrjeve që mbrojnë mjedisin dhe zbutin impaktet mjedisore që lidhen me zhvillimin ekonomik.

Kjo masë do të mbështesë këto aktivitete: zbatimin e vlerësimeve tejkufitare të impaktit në mjedis, zhvillimin e programeve trajnuese dhe ndërgjegjësuere dhe i certifikatave rajonale, kryesisht në fushat e ekoturizmit, bujqësisë organike dhe energjisë së rinovueshme, zhvillimin e rrjeteve dhe planeve për menaxhimin dhe ruajtjen e burimeve ujore, zhvillimin e lidhjeve në planifikimin mjedisor ndërkufitar të organeve publike kompetente, regjistrimin dhe vlerësimin e elementeve të rrezikuara të mjedisit natyror, zhvillimin e strategjive ndërkufitare për menaxhimin e mbetjeve dhe ujërave të ndotura, veçanërisht në lidhje me lumenjtë, rritjen e bashkëpunimin në fushën e zonave të mbrojtura, rritjen e koordinimit dhe trajnimit të përbashkët për rreziqet natyrore, paralajmërimin e hershëm dhe mekanizmat e reagimit, zhvillimin e qasjeve novatore në përdorimin e tokës dhe zhvillimin urban.

Masa II.2: Promovimi dhe mbrojtja e trashëgimisë natyrore dhe kulturore e zonës

Qëllimi specifik i kësaj mase është të promovojë dhe të mbrojë trashëgiminë natyrore dhe kulturore të zonës.

Kjo masë do të mbështesë këto aktivitete: promovimin dhe përmirësimin e monumenteve natyrore dhe kulturore përfshi monumentet fetare, ndërtesat tradicionale dhe vendet historike, promovimin dhe marketingu i rajonit drejt grupeve të veçanta të interesit, zhvillimi i mjeteve ICT për promovimin dhe mbrojtjen e monumenteve natyrore dhe kulturore, zhvillimin e mjeteve të përbashkëta në fushën e mbrojtjes dhe restaurimit të peizazheve kulturore, promovimin e arkitekturës vendore, zhvillimi i qasjeve novatore në përdorimin e tokës dhe zhvillimin e ndërtimeve, veçanërisht për ndërtimet e argëtimit dhe kohës së lirë, dhe për zonat e ndjeshme kulturore, zhvillimin e aktiviteteve regjistrojnë dhe promovojnë shkëmbimin e veçorive tradicionale, si: muzika, folklori përfshi eventet e përbashkëta kulturore.

2.3.3. Prioriteti III: Asistenca teknike

Prioriteti III për asistencën teknike do të fokusohet në aktivitete që sigurojnë menaxhimin bazë për zbatimin e programit dhe do të zbatohet në aktivitetet shoqëruese në mbështetje të gjenerimit dhe krijimit të projekteve ndërkufitare dhe partneriteteve me cilësi të lartë dhe të orientuar drejt rezultateve. Asistenca teknike duhet të trajtojë, gjithashtu, nevojën e veçantë për informim dhe komunikim për projektet ndërkufitare.

Plani kohor indikativ dhe shuma indikative për zbatimin e masave:

Masat e prioritetit I dhe II do të zbatohen nëpërmjet skemave të granteve. Pritet që dy skema grantesh, një për secilin prioritet, të fillohen në një ftesë të vetme për propozime në 2010 për një shumë indikative 861.336 euro (prioriteti I) dhe 861.336 euro (prioriteti II) me një shumë indikative prej 787 994 € (prioriteti I) dhe 787 994 € (prioriteti II). Do të aplikohen kriteret bazë të përzgjedhjes dhe dhënies së granteve të përcaktuara në udhëzuesin praktik për procedurat e kontraktimit për aktivitetet e jashtme të Komuniteteve Europiane (PRAG). Kriteret e përzgjedhjes dhe të dhënies së granteve do të përcaktohen në ftesën për projektpropozime, paketën e aplikimit (Udhëzuesi për aplikantët).

Prioriteti “Asistencë teknike” do të zbatohet pa ftesë për projektpropozime, por individualisht nëpërmjet marrëveshjeve direkte të granteve nëpërmjet Komisionit Europian dhe autoriteteve kombëtare respektive, në përputhje me nenin 168 1. (c) të rregullores së zbatimit të rregullores financiare, që konsideron autoritetet kombëtare, si p.sh., koordinatorin për bashkëpunimin ndërkufitar (CBC), sipas nenit 22 (b) të rregullores së zbatimit IPA dhe strukturat operative, që kanë në dorë *de facto* një situatë monopoliste për zbatimin e programeve ndërkufitare. Prokurimi i shërbimeve, pajisjeve ose punimeve nga përfituesit e granteve direkte është i mundur sipas termave dhe kushteve të përcaktuara në marrëveshjen e grantit dhe në përputhje me nenin 120 të rregullores financiare dhe nenit 184 të rregullores së zbatimit të rregullores së financimit. Marrëveshje direkte granti mund të nënshkruhen sapo të nënshkruhet marrëveshja financiare. Alokimi IPA për prioritetin “Asistencë teknike” do të plotësohet nga një shumë totale prej 28712 € të bashkëfinancimit kombëtar të siguruar nga autoritetet e Shqipërisë.

2.4. Vështrim mbi eksperiencën e kaluar dhe të tanishme ndërkufitare, duke përfshirë mësimet e nxjerra dhe koordinimin e donatorëve.

- Eksperienca e kaluar dhe e tanishme

Bashkëpunimi ndërkufitar në zonën kufitare Shqipëri-Greqi ka nisur me programet INTERREG II (1994-1999) dhe PHARE CBC. Këto programe ofruan mundësinë e parë të madhe për një bashkëpunim institucional ndërmjet dy vendeve. Procesi i bashkëpunimit ndërkufitar vazhdoi dhe u forcua në kuadër të programit CIP INTERREG IIIA Greqi-Shqipëri 2000-2006. Ky program u hartua bashkërisht nga Greqia dhe Shqipëria dhe u rishikua për të reflektuar situatën që ndryshonte me shpejtësi në zonën kufitare përfituese dhe ndryshoi statusin e tij në një program të përbashkët fqinjësie Greqi-Shqipëri 2004-2006. Asistenca e fondeve strukturore (ERDF) arriti në 90 milionë € dhe Shqipërisë iu ofrua asistencë nëpërmjet instrumentit CARDS. Programi i fqinjësisë Greqi-Shqipëri 2004-2006 u aprovua në fillim të vitit 2005 dhe ftesa e parë për projektpropozime u bë në qershor 2006.

Struktura e dyfishtë e fondeve ERDF dhe CARDS bëri të vështirë koordinimin ndërmjet projekteve dhe partnerëve dhe mundësia për të hartuar dhe zbatuar projekte të përbashkëta ishte e limituar. Programi i fqinjësisë bëri të mundur që të dyja vendet të afroheshin me njëri-tjetrin. U përmirësua bashkëpunimi nëpërmjet takimeve bilaterale të Komitetit të Monitorimit dhe Komitetit Drejtues dhe shkëmbimi i informacionit dhe vendimmarrja u zhvillua ndjeshëm. U ngrit një Sekretariat i Përbashkët me një staf prej 4 personash, 2 nga Shqipëria dhe 2 nga Greqia. Nevoja për ngritjen e strukturave të reja në Komitetin e Përbashkët të Monitorimit dhe Komitetin e Përbashkët të Vlerësimit vonoi zbatimin e programit. Megjithatë, ngjitja e strukturave të përbashkëta ndihmoi vendet të përgatitnin zbatimin e periudhës së programimit 2007-2013.

- Mësimet e nxjerra

Pjesa më e madhe e iniciativave ndërkufitare filloi vetëm së fundmi, duke e bërë të parakohshme përcaktimin “mësimet e nxjerra”. Nuk janë shpallur ende ftesat për projektpropozime për bashkëpunimin ndërkufitar IPA 2007 mes Greqisë dhe Shqipërisë. Marrëveshja financiare sapo është nënshkruar. Sidoqoftë, mund të nënvizohen çështjet e mëposhtme nga eksperiencia e programeve të fqinjësisë dhe bashkëpunimit ndërkufitar në vendet e Ballkanit Perëndimor:

- Projektet e fokusuar në mbrojtjen e mjedisit reflektojnë prioritetet e përcaktuara nga institucionet qendrore dhe vendore, duke siguruar një përputhje të fortë me prioritetet e zhvillimit kombëtar dhe lokal.

- Ftesat e vogla për projektpropozime për aktivitetet ndërkufitare të filluara në programet e kaluara ndërkufitare treguan një kapacitet të ulët në përgatitjen e projekteve në pjesën më të madhe të përfituesve. Kjo mund të dëmtojë zbatimin e programeve. Trajnime të veçanta të aplikantëve potenciale do të jetë e rëndësishme gjatë programit.

- Disa bashki kanë pasur rol udhëheqës në iniciativat e kaluara dhe aktuale të bashkëpunimit ndërkufitar. Këto bashki duhet të kenë një rol kyç gjatë zbatimit të programit (transferimi i ekspertizës etj.).

Në vazhdim, një vlerësim i pavarur mbi programet e bashkëpunimit ndërkufitar nën PHARE u krye nga konsorciumi MWH. Eksperienca ka treguar që parakushtet për një zbatim efektiv përfshijnë përveç të tjerave, bashkëpunimin e ngushtë mes vendeve pjesëmarrëse në nivel politik dhe operacional:

- Bashkëpunimi ndërkufitar mes ministrive të linjës dhe marrëdhëniet efektive të punës mes organizatave që lidhen me to.

- Funksionimi i autoriteteve të zhvillimit rajonal dhe vendor, me stafin e duhur në një klimë të qëndrueshme.

- Marrëdhënie të ngushta pune mes institucioneve rajonale dhe delegacioneve përkatëse të Komisionit.

Funksionimi i bashkëpunimit ndërkufitar mes organizatave respektive të sektorit privat, si: dhomat e tregtisë, shoqatave të kompanive dhe OJF-ve.

- Koordinimi i donatorëve

Qeveria e Shqipërisë është përfshirë në procesin e koordinimit të donatorëve me sistemit të integruar të planifikimit (IPS), një mekanizëm që ka si qëllim reformimin e mënyrës se si fondet

publike (të brendshme dhe të huaja) menaxhohen. IPS-ja u aprovua nga qeveria në nëntor 2005 dhe duhet të përcaktojë një kuadër strategjik koherent, duke siguruar që politikat kryesore shqiptare dhe proceset financiare funksionojnë në një mënyrë koherente, efikase dhe të integruar. Nën CARDS 2004, një kontribut i KE-së iu dha fondit të besimit të Bankës Botërore për zbatimin e IPS-së.

Qeveria pret, gjithashtu, përmirësimin e procesit të konsultimit mes komunitetit të donatorëve dhe përputhjen e ndihmës ndërkombëtare me prioritetet kombëtare mes Departamentit të Koordinimit të Strategjive dhe Donatorëve, në Këshillin e Ministrave. Ministri i Integritetit Europian është emëruar, gjithashtu, koordinator kombëtar i IPA-së.

Delegacioni i Komisionit Europian, në rolin e tij si drejtues i Sekretariatit Teknik të Donatorëve, ka lehtësuar koordinimin duke mbajtur të dhënat e projekteve të të gjithë donatorëve që në vitin 2003. Roli i koordinimit të donatorëve është në proces të transferimit gradual drejt autoritetit. Marrëdhënie të ngushta pune janë mbajtur me organizatat financiare ndërkombëtare (EIB, EBRD, Banka Botërore, KfW).

Në përputhje me nenin 20 të rregullores IPA dhe të nenit 6(3) të rregullores së zbatimit IPA, Komisioni Europian ka marrë mendimin e përfaqësuesve të vendeve anëtare të BE-së dhe institucioneve financiare ndërkombëtare në Shqipëri për të dhënë komentet e tyre në lidhje me draftin e programit ndërkufitar dërguar Komisionit.

2.5. Çështje horizontale

Aplikimet e përbashkëta duhet të përfshijnë të dyja anët e kufirit dhe të përmbushin kriteret e mëposhtme:

- të përfitojnë partnerë nga të dyja anët e kufirit;
- të mbështetin krijimin e lidhjeve ndërmjet institucioneve dhe organizatave nga të dyja anët e kufirit;
- të inkurajojnë pjesëmarrje të barabartë të grave dhe grupeve të marginalizuara;
- të jenë të qëndrueshëm nga ana mjedisore.

Partnerët e projektit duhet të ngrenë mekanizma bashkëpunimi për të cilat kanë rënë dakord për të sinkronizuar projektet e përbashkëta përgjatë zbatimit të tyre.

2.6. Të dhëna

	N*	N+1 (kumulative)	N+2 (kumulative)
Numri i ftesave për projekt propozime të filluara në Shqipëri	0	1	1
Numri i granteve direkte (prioriteti "Asistenca teknike") në Shqipëri	0	1	1
Niveli i kontraktimit (%) në Shqipëri	0	100	100

* "N" është data e hyrjes në fuqi të Marrëveshjes së financimit.

2.7. Hapat për decentralizimin e menaxhimit të fondeve të BE-së pa kontrolle *ex-ante* nga Komisioni

Në përputhje me nenin 8(4) (c) të rregullores së implementimit IPA, vendet përfituese duhet të hartojnë një plan me etapa indikative dhe limite kohore për të arritur decentralizimin pa kontrolle *ex-ante* nga Komisioni.

Në Shqipëri, Këshilli i Ministrave vendosi në shtator 2007 ngritjen e strukturave, autoriteteve dhe përgjegjësi për zbatimin e IPA-së në sistemin e zbatimit të decentralizuar (DIS). Në nëntor 2007, Ministria e Financave i paraqiti Drejtorisë së Përgjithshme për Zgjerim një propozim për funksionimin e Njësisë Qendrore për Financim dhe Kontraktim (CFCU). Një projekt asistence teknike i IPA-së 2007, ka filluar aktivitetet e tij në janar 2009. Plani indikativ i aktivitetëve propozuar nga konsulenti i kontraktuar mund të ndahet në dy faza: në fazën e parë, me zgjatje një vit, konsulenti do të mbështesë përgatitjen e suksesshme për në sistemin e zbatimit të decentralizuar nën komponentin I dhe II; në fazën e dytë, në një periudhë 6-mujore, konsulenti do të testojë si strukturat e ngritura ashtu edhe përputhshmërinë e tyre me kriteret e IPA-së për sistemin e zbatimit të decentralizuar (DIS) dhe të zhvillojë trajnime. Me fillimin e këtij projekti, palës shqiptare iu kërkua të miratojë një plan për DIS-in

dhe të ngrejë SPO-në, oficerët e projekteve në ministrinë e linjës.

3. Buxheti i vitit 2009

3.1. Tabela financiare indikative për vitin 2009 për Shqipërinë

	Asistenca BE – IPA		Kontributi kombëtar		Totali (IPA plus kontributi kombëtar)	
	EURO (a)	(%)	EURO (b)	(%) ¹	EURO (c) =(a)+(b)	(%) ²
Prioriteti 1	732.136	85	129.200	15	861.336	45
Prioriteti 2	732.136	85	129.200	15	861.336	45
Prioriteti 3	162.696	85	28.712	15	191.408	10
TOTALI	1.626.968	85	287.112	15	1.914.080	100%

3.2. Parimi i bashkëfinancimit i aplikueshëm për projektet të financuara nga programi Kontributi i Komunitetit është përllogaritur në raport me shpenzimet e lejueshme, të cilat për Shqipërinë në kuadër të programit ndërkufitar Greqi-Shqipëri është bazuar në shpenzimet totale.

Aplikohen dispozitat e nenit 90 të rregullores së zbatimit IPA.

Përqindja e kontributit të Komunitetit për këtë program për Shqipërinë arrin në 85%. Norma e kontributit të Komunitetit për këtë program është 85%. Bashkëfinancimi për prioritetin I dhe II do të sigurohet nga përfituesit përfundimtarë të grantit dhe mund të jenë nga fonde publike dhe private. Përfituesit përfundimtarë të grantit duhet të kontribuojnë me një minimum prej 15% të kostos totale të lejueshme të projektit, si për projekte investimesh ashtu edhe për ngritjen e institucioneve. Bashkëfinancimi nën aksin prioritar III do të sigurohet nga autoritetet kombëtare.

4. Marrëveshjet për implementimin

4.1. Metoda e implementimit

Programi ndërkufitar Greqi-Shqipëri do të zbatohet në përputhje me dispozitat e nenit 99 (procedura të ndërmjetme) të rregullores së zbatimit të IPA-së.

Pjesa e programit për Shqipërinë do të implementohet në bazë të centralizuar nga Komisioni Europian në përputhje me nenit 53a të rregullores financiare³ dhe që i përgjigjet rregullave të rregullores së zbatimit⁴.

Në rast të menaxhimit të centralizuar, roli i Komisionit në përzgjedhjen e projekteve në kuadër të programeve ndërkufitare është përcaktuar në nenin 140 të rregullores së zbatimit IPA.

4.2 Rregulla të përgjithshme për prokurimin dhe procedurat e dhënies së grantit

Prokurimi duhet të zbatohet sipas dispozitave të pjesës II, titulli IV të rregullores financiare, si dhe ato në pjesën II, titulli III, kapitulli 3 në rregulloren e zbatimit⁵, si dhe rregullat dhe procedurat për kontratat e shërbimeve, pajisjet dhe punimet të financuara nga buxheti i përgjithshëm i Komuniteteve Europiane për qëllime bashkëpunimi me vendet e treta, aprovuar nga Komisioni në datë 24 maj 2007 (C(2007)2034).

Procedurat e dhënies së grantit do të ndjekin rregullat e pjesës së parë, titulli VI në rregulloren

¹ Shprehja në % e totalit IPA plus kontributit kombëtar (kolona (c)).

² Shprehja në % e totalit të kolonës (c). Jep raportin relativ të secilit prioritet, duke iu referuar fondit total (IPA + Kombëtar).

³ OJ L 248, 16.9.2002, faqe 1, rregullorja e amenduar nga rregullorja (EC, Euratom) nr.1995/2006 (OJ L 390, 30.12.2006, faqe 1) dhe nga rregullorja e Këshillit (EC, Euroatom) nr.1525/2007 datë 17 dhjetor 2007 (OJ L 343, 27.12.2007, faqe 9).

⁴ OJ L 357, 31.12.2002, p. 1, rregullorja e amenduar së fundmi nga rregullorja (EC, Euratom) nr.478/2007 (OJ L 111, 28.4.2007, faqe 1).

⁵ Shiko shënimet 2 dhe 3.

financiare dhe pjesën e parë, titulli VI në rregulloren e zbatimit.

Sipas rastit, autoriteti kontraktues do të përdorë, gjithashtu, formatin standard dhe modelet që lehtësojnë aplikimin e rregullave të mësipërme, të cilat ndodhen në “Udhëzuesin praktik të procedurave të kontraktimit për veprimet e huaja të KE-së” (Udhëzuesi praktik) publikuar në faqen e internetit të EuropeAid¹ në ditën e fillimit të procedurave të prokurimit ose dhënies së grantit.

4.3. Vlerësimi i ndikimit mjedisor dhe mbrojtja e natyrës (në raste të nevojshme)

Të gjitha investimet do të realizohen në përputhje me legjislacionin përkatës të Komunitetit mbi mjedisin.

Procedurat për vlerësimin e rolit të mjedisit, siç janë përcaktuar në direktivën EIA² aplikohen tërësisht për të gjitha projektet e investimeve nën instrumentin IPA. Nëse direktiva EIA nuk është transpozuar ende plotësisht procedurat do të jenë të ngjashme me ato të përcaktuara në direktivën e sipërpërmendur.

Nëse një projekt ka të ngjarë të ketë ndikim në vendet me rëndësi për ruajtjen e natyrës, një vlerësim i saktë i ruajtjes së natyrës duhet të bëhet, ekuivalente me atë të nenit 6 të direktivës së habitatit, dhe duhet të dokumentohet³.

5. Monitorimi dhe vlerësimi

5.1. Monitorimi

Implementimi i programit ndërkufitar do të monitorohet nga Komiteti i Përbashkët i Monitorimit, sipas nenit 110 të rregullores së zbatimit IPA, ngritur nga vendet përfituese, i cili përfshin dhe përfaqësues të Komisionit.

Në Shqipëri, Komisioni mund të ndërmarrë çdo veprim që ai e konsideron si të nevojshëm për të monitoruar programin në fjalë.

5.2. Vlerësimi

Programet do të jenë subjekt i vlerësimeve në përputhje me nenin 141 të rregullores së zbatimit IPA, me qëllimin për të përmirësuar cilësinë, efektivitetin dhe përputhshmërinë e asistencës nga fondet e Komunitetit dhe strategjinë e implementimit të programeve ndërkufitare.

6. Audit, kontrolli financiar, masat antimashtrim

Llogaritë dhe aktivitetet e të gjitha palëve të përfshira në implementimin e këtij programi, si dhe të gjitha kontratat dhe marrëveshjet që implementojnë këtë program, janë subjekt, nga njëra anë, i mbikëqyrjes dhe kontrollit financiar të Komisionit (duke përfshirë edhe Zyrën Europiane të Antimashtrimit), të cilat mund të zhvillojnë kontrole, kur e gjykon të arsyeshme ose vetë, ose nëpërmjet një audituesi të jashtëm, nga ana tjetër, audituesve nga Gjykata Europiane e Llogarive. Kjo përfshin masa të tilla, si p.sh., verifikimin *ex-ante* të tenderimit dhe kontraktimit, të zhvilluara nga delegacionet në vendeve përfituese.

Me qëllim për të siguruar një mbrojtje efikase të interesave financiare të Komunitetit, Komisioni (duke përfshirë Zyrën Europiane të Antimashtrimit) mund të ushtrojë kontrole në vend dhe inspektime në përputhje me procedurat e parashikuara në rregulloren e Këshillit (EC, Euratom) 2185/96⁴.

Kontrollet dhe auditimet e përshkruara më lart, janë të aplikueshme për të gjithë kontraktuesit, nënkontraktuesit dhe përfituesit e grantit, të cilët kanë përfituar fonde nga Komuniteti.

7. Ndryshime të kufizuara

Ndryshime të limituara në implementimin e këtij programi që kanë ndikim mbi elementet thelbësore, të listuara në nenin 90 të rregullave të implementimit të rregullores financiare, e cila është e një natyre indikative⁵, mund të ndërmerren nga zyrtari i autorizuar nga Komisioni në delegacion (AOD), mund të ndërmerren nga zyrtari autorizues i Komisionit me anë të delegimit (AOD), ose nga

¹ Adresa aktuale: http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedurës/implementation/practical_guide/index_en.htm

² Direktiva e Këshillit 85/337/EEC datë 27 qershor 1985 mbi vlerësimin e efekteve të disa projekteve publike dhe private mbi mjedisin (OJ L 175, 5.7.1985, faqe 40). Direktiva e amenduar së fundmi nga rregullorja 2003/35/EC, OJ L 156, 25.6.2003, faqe 17.

³ Direktiva e Këshillit 92/43/EEC datë 21 maj 1992 mbi mbrojtjen e habitateve natyrore dhe të faunës dhe florës së egër (OJ L 206, 22.7.1992). Direktiva e amenduar së fundmi nga rregullorja (EC) nr.1882/2003 (OJ L 284, 31.10.2003, faqe 1)

⁴ Rregullorja e Këshillit (EC, Euratom) 2185/96 datë 11 nëntor 1996, OJ L 292; 15.11.1996; faqe 2.

⁵ Këto elemente thelbësore janë të natyrës indikative, shuma indikative e thirrjes për propozime dhe, për prokurimet, numri indikativ, lloji kontratave i parashikuar dhe itinerari indikativ për lançimin e procedurave të prokurimit.

zyrtari autorizues i Komisionit me anë të nëndelegimit (AOSD), në përputhje me pushtetin e deleguar nga ana e AOD-së, në përputhje me parimet e menaxhimit të mirë financiar pa qenë i nevojshëm një vendim ndryshimi financiar.